

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 189
van **KATRIEN SCHRYVERS**
datum: 15 december 2014

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Suïcidepreventie - Hulpverleningslijn ASPHA

In het kader van het Vlaams Actieplan Suïcidepreventie 2006-2010 werd in 2010 een hulplijn zelfdoding voor huisartsen operationeel. Huisartsen blijken immers vooral in crisissituaties geïnteresseerd in vorming over suïcidepreventie. Ze kunnen sinds december 2010 een beroep doen op deze telefonische dienstverlening en dit 16 uur per dag. Daarnaast kunnen zij hun vragen ook per e-mail stellen. De bedoeling is om huisartsen een betere omkadering te bieden als ze met suïcidale patiënten te maken krijgen. Dat is nodig, want uit wetenschappelijke literatuur blijkt namelijk dat de rol van huisartsen in het voorkomen van zelfdoding heel belangrijk is.

De verantwoordelijke voor de uitbating van ASPHA (advies suïcidepreventie huisartsen) is het CPZ (Centrum ter Preventie van Zelfdoding).

De zelfdodinglijn was aanvankelijk enkel bedoeld voor huisartsen. In uitvoering van het Vlaams Actieplan Suïcidepreventie 2012-2020 is ASPHA er sinds augustus 2012 ook voor maatschappelijk werkers, psychologen, zelfstandig gevestigde therapeuten, hulpverleners uit de ouderenzorg, CLB en CAW medewerkers, kortom, elke hulpverlener met vragen over het bespreken van suïcidaliteit bij zijn of haar cliënten en patiënten. Het gaat overigens niet enkel over een telefoonlijn, ook per e-mail kunnen vragen worden behandeld.

In zijn antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 124 van 28 oktober 2013 vermeldde de minister de tweejaarlijkse bekendheids- en tevredenheidsenquête van ASPHA die werd gehouden in de zomer van 2013. Toen werden de resultaten nog verwerkt.

1. Wat waren de resultaten van de bekendheids- en tevredenheidsenquête van 2013? Welke conclusies werden daaraan gekoppeld? Welke maatregelen volgen daaruit?
2. Hoeveel oproepen en e-mails naar ASPHA werden in 2013 en 2014 per maand geregistreerd? Waren deze oproepen afkomstig van huisartsen of van andere professionele hulpverleners? Welke conclusies trekt de minister uit deze cijfers? Welk maatregelen koppelt hij daaraan?

ANTWOORD

op vraag nr. 189 van 15 december 2014

van **KATRIEN SCHRYVERS**

1. De resultaten van de bekendheid- en tevredenheidsenquête die het centrum ter preventie van zelfdoding (CPZ) hield in 2013 werden vermeld in hun jaarrapport over 2013. Dit jaarrapport wordt gewoonlijk gepubliceerd in april van het daaropvolgende jaar. Bij 443 hulpverleners werd gepeild naar de bekendheid van de hulplijn ASPHA. Ongeveer 20% van de bevraagde hulpverleners kende ASPHA en 15.6% van de hulpverleners die aangaven ASPHA te kennen, hadden er reeds gebruik van gemaakt. De meerderheid van de hulpverleners die ASPHA reeds gebruikt hadden, waren tevreden over deze dienst en zou er opnieuw gebruik van maken indien nodig. Naar aanleiding van deze enquête werden ook ruim 6000 folders verspreid, zodat de enquête op zichzelf weer kan zorgen voor het bekendmaken van ASPHA.

In de zomer van 2014 gebeurde nogmaals een grote verzending van foldermateriaal, waarbij zowel het nieuwe nummer van de Zelfmoordlijn 1813 als de bekendmaking van ASPHA voorop stonden. Groepen die uit de bekendheidsenquête naar voor kwamen als organisaties die minder bekend waren met ASPHA, én zich richten op een doelgroep waarbij het risico op zelfdoding in het algemeen groter is dan dat in de algemene bevolking (bv. de ouderenzorg, LBGT...), werden nogmaals aangeschreven. Het CPZ maakte ASPHA ook bekend op een aantal symposia en studiedagen. Specifiek naar huisartsen werd ASPHA bekend gemaakt tijdens de Huisartsenbeurs op 11 oktober 2014. Ook nam Domus Medica ASPHA op in haar nieuwsbrief voor huisartsen, op 10 september 2014.

2. Er waren in totaal 123 oproepen naar ASPHA in 2013. In 2014 waren dit er 108 tot eind november 2014.

	jan	feb	maa	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	Nov	Dec	TOT
2012	5	6	2	6	4	4	1	6	11	14	3	10	72
2013	6	8	13	5	5	8	0	21	18	18	6	15	123
2014	17	13	5	7	10	9	6	4	11	15	11		108

De verdeling huisartsen en hulpverleners is als volgt:

Oproepen ASPHA	2013	2014
Huisartsen	26,67%	19,5% (voorlopige gegevens, de analyse van de registraties van 2014 is nog niet afgerond)
Andere hulpverleners	Onderwijs / CLB 20% CAW 15,5% Restgroep: psychologen, medewerkers sociale organisaties, ...	Vnl. psychologen, HV van CAW, CLB, ...

We stellen vast dat het aantal oproepen door hulpverleners en huisartsen gering blijft. Het voorzien in de ASPHA lijn blijft evenwel een gunstige kosten-baten afweging. Immers, huisartsen in de eerste plaats, maar ook andere intermediairs, hebben een cruciale rol in de preventie van zelfdoding. ASPHA helpt hen om hun deskundigheid te vergroten en deskundigheidsbevordering is één van de meest effectieve suïcidepreventiestrategieën. Bovendien blijkt dat huisartsen vooral geïnteresseerd zijn

in suïcidepreventie in crisissituaties. Doordat zij ASPHA kunnen contacteren wanneer zij geconfronteerd worden met een crisissituatie, kunnen zij onmiddellijk worden begeleid en verder geholpen.

De website van ASPHA, en alle informatie die hierop stond, werd in de zomer van 2014 geïntegreerd in het digitale platform www.zelfmoord1813.be/aspha.

Het is belangrijk dat we blijven investeren in een grotere bekendheid en gebruik van ASPHA.